Verdensborgerskab

5.-7. klasse

Civilisationer, kulturmøder, verdensbilleder, samfund og ansvar

Læseplanskobling	Blå Veje-retning	Evaluering
Planen bygger på fagbilaget for Verdensborgerskab, hvor historie, kristendomskundskab/religion, samfundsfag, filosofi og de obligatoriske emner samles i en dannelsesorienteret progression.	Verdensborgerskab forbinder historie, kultur, religion/livsfilosofi, samfundsfag, etik og elevernes ansvar som mennesker i verden.	Evaluering sker gennem samtaler, korte skriftlige produkter, præsentationer, kildearbejde, begrebslig forståelse og deltagelse i demokratisk samtale.

Årets pædagogiske retning

I 5.-7. klasse åbner Verdensborgerskab elevernes blik for tidlige civilisationer, kulturmøder, religioner, politiske former og menneskers måder at organisere liv på. Eleverne arbejder med kronologi, fortællinger, kilder, verdensbilleder, magt, fællesskab, økonomi og ansvar. Målet er, at eleverne både får historisk viden og udvikler nysgerrighed, respekt og begyndende dømmekraft.

- Skeln tydeligt mellem historiske kilder, religiøse fortællinger, myter, filosofi og naturfaglige forklaringer.
- Arbejd med både det store overblik og konkrete historier, personer, genstande og steder.
- Kobl verdenshistorie til nutidige spørgsmål om fællesskab, magt, ansvar og kultur.
- Lad eleverne undersøge, fortælle, sammenligne og diskutere med respekt.

Brug i lærerteamet: Årsplanen er en fælles ramme for planlægning, gennemførelse og evaluering. Den konkrete undervisning tilpasses elevernes udvikling, skolens samlede rytme, vejret, materialer, ture og tværfaglige forløb. Ved ændringer bevares forbindelsen mellem tema, faglig progression, Kvaliteter for Livet og tegn på læring.

Årsplanens forløb

Uger	Tema / forløb	Indhold og aktiviteter	Kobling til læseplan og faglige mål	Kvaliteter for Livet	Evaluering / tegn på læring
33	Oldtiden: mennesket organiserer liv	Introduktion til oldtid, tid, kronologi, bosættelser, arbejdsdeling, lov, myter og kultur.	Historisk overblik, kronologi, samfundsformer, kultur og menneskets møde med naturen.	Nysgerrighed, overblik, ydmyghed	Eleven kan placere oldtiden i en tidslinje og forklare, hvorfor civilisationer opstår.
38	Egypten og Mesopotamien	Eleverne arbejder med flodkulturer, skrift, byer, lov, religion, magt, landbrug, matematik og monumenter.	Tidlige civilisationer, kilder, verdensbilleder, religion, teknologi og samfundsorden.	Observation, respekt, fordybelse, dømmekraft	Eleven kan sammenligne Egypten og Mesopotamien og bruge centrale begreber.
43	Grækenland og Rom	Polis, demokrati, filosofi, republik, imperium, arkitektur, borgerliv, slaveri og kulturarv.	Historie, samfundsformer, demokrati, filosofi, retsliv og kulturhistorie.	Mod, retfærdighedssans, demokratisk samtale	Eleven kan forklare centrale træk ved græsk og romersk kultur og diskutere arv og forskelle.
44	Kina	Kinesisk civilisation, kejsermagt, opfindelser, filosofi, familie, samfundsorden og kultur.	Verdenshistorie, kulturforståelse, filosofi, stat og teknologisk udvikling.	Perspektiv, respekt, nysgerrighed	Eleven kan fortælle om udvalgte træk ved kinesisk civilisation og sammenligne med andre kulturer.
52 / 1	Mesoamerika og Sydamerika	Toltekere, aztekere, mayaer og andre amerikanske civilisationer. Fokus på byer, kalender, religion, magt, natur og kulturmøder.	Civilisationer uden for Europa, kulturmøder, religion, naturforståelse og historiske kilder.	Verdensudsyn, ydmyghed, kildebevidsthed	Eleven kan beskrive udvalgte civilisationer og samtale om, hvordan vi møder andre kulturer respektfuldt.
2	Vikingetid og middelalder	Eleverne arbejder med vikingetid, kristning, middelalder, kongemagt, kirke, handel, riddere og samfundslag.	Dansk/europæisk historie, religion, magt, kultur, identitet og lokale/nationale rødder.	Historiebevidsthed, tilhørsforhold, ansvar	Eleven kan forbinde vikingetid og middelalder med ændringer i tro, magt og samfund.
4	Renæssancen	Renæssancen som overgang: kunst, menneskesyn, videnskab, handel, opdagelser og genopdagelse af antikken.	Historisk forandring, kunst, naturvidenskabelig nysgerrighed, kultur og menneskesyn.	Nysgerrighed, skaberkraft, mod	Eleven kan forklare, hvorfor renæssancen ændrer menneskets blik på verden.
13	Statskundskab og magtens tredeling	Demokrati, stat, lovgivende/udøvende/dømmende magt, rettigheder, ansvar og klassens egne demokratiske erfaringer.	Samfundsfag, demokrati, retsstat, borgerrettigheder, pligter og fælles beslutninger.	Dømmekraft, ansvar, retfærdighed	Eleven kan forklare magtens tredeling og give eksempler på demokratiske principper.
15	Økonomi	Introduktion til penge, arbejde, handel, ressourcer, behov, ønsker, fælles goder og ansvarlig brug.	Samfundsfaglig forståelse af økonomi, hverdagsliv, ressourcer og samfundets organisering.	Ansvar, mådehold, omhu	Eleven kan bruge enkle økonomiske begreber og forbinde dem med hverdagsvalg.
18	Oplysningstiden	Eleverne arbejder med fornuft, frihed, rettigheder, videnskab, samfundskritik og idéer om demokrati.	Idehistorie, demokrati, rettigheder, videnskab, kildekritik og dannelse.	Mod, frihed, kritisk tænkning, integritet	Eleven kan forklare centrale idéer fra oplysningstiden og samtale om deres betydning i dag.